

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 120/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED],

zastúpeného JUDr. Ľubou Berezňaninovou, PhD., Dip. Mgmt., advokátkou, Hlavná 45, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Tpo 39/2020-161 z 26. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 13 ods. 4 a čl. 50 ods. 2 ústavy a porušenia svojich práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prepustil sťažovateľa na slobodu a uložil mu povinnosť podrobiť sa dohľadu probačného a mediačného úradníka, prijal písomný sľub sťažovateľa a záruku dôveryhodnej osoby.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) z 3. júla 2020 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

4. Uznesením z 26. októbra 2020 okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, pričom uviedol, že dôvody väzby naďalej trvajú a plynutím času nijako nezoslabli, a to ani v kontexte so závermi znaleckých posudkov z odboru psychiatrie a toxikológie. Sťažovateľ je

naďalej dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej drogovej trestnej činnosti a usvedčujú ho výpovede spoluobvinených, ktoré v aktuálnom štádiu konania nemožno hodnotiť ako nedôveryhodné. Sľub sťažovateľa nepovažoval okresný súd za dostatočný, sestra sťažovateľa zodpovedajúcim spôsobom nevysvetlila, prečo spravuje jeho finančné záležitosti, preto žiadosť dôveryhodnej osoby bola zamietnutá. Povolanie sťažovateľa ako lekára ani v pandemickej situácii nie je automaticky dôvodom na jeho prepustenie z väzby v situácii, keď je podozrivý z trestnej činnosti. Okresný súd považoval za relevantné, že sťažovateľ pracuje v oblasti, kde je zľahčený prístup k omamným a psychotropným látkam s možnosťou ich zneužitia. Dohľad probačného a mediálneho úradníka nepovažoval za dostatočný s odkazom na „závažnosť trestného činu, ako aj závažnosť väzobného dôvodu, vzhľadom na to, že obvinený nedbajúc na to, že je v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia v inej trestnej veci, kedy malo byť jeho správanie jednoznačne v súlade so zákonom, tento sa mal dopustiť zločinu.“.

5. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením tak, že ju zamietol. Krajský súd rozsiahlo poukázal na dôkazy vykonané vo veci – výsluch sťažovateľa pred sudcom pre prípravné konanie a taktiež na výpoveď spoluobvinenej ██████, ktorá usvedčuje sťažovateľa, že zaobstaral drogy v Demänovej a následne v osobnom motorovom vozidle jej podal vrečko s drogou. Prihliadol na ďalší dôkaz, ktorý pri predchádzajúcom rozhodovaní o väzbe absentoval, a to výpoveď obvineného ██████, ktorá sa v podstatných rysoch zhodovala s výpoveďou ██████. Poukázal tiež na konfrontácie obvinených, pri ktorých každý z nich zotrval na svojich výpovediach, a na zápisnicu o prehliadke motorového vozidla, pri ktorej sa našli špecifikované drogy v igelitovom vrečku.

6. Krajský súd tiež uviedol, že ďalším dôkazom, ktorý pri predchádzajúcom rozhodovaní nebol zabezpečený, je znalecký posudok znalkyne z odvetvia toxikológie. Zo znaleckého posudku vyplýva, že krv a moč sťažovateľa obsahovali pozitívny nález amfetamínu a metamfetamínu. V doplnení znaleckého posudku znalkyňa uviedla, že „v žiadnom prípade po požití pseudoefedrínu vo forme tabliet PARALEN GRIP a CLARINASE REPETABS sa tento v organizme človeka nemôže premeniť na metamfetamín - pervitín a jeho metabolit - amfetamín.“.

7. Vo veci bola vykonaná aj analýza DNA z igelitového vrečka, pričom bola zistená zmiešaná stopa DNA pochádzajúca od dvoch osôb, pričom do profilu DNA tejto zmiešanej stopy spadala vzorka odobratá od obvinenej ██████. V znaleckom posudku znalkyňa z odvetvia psychiatrie u sťažovateľa nezistila závislosť od omamných a psychotropných látok.

8. Podľa zabezpečených dôkazov možno podľa krajského súdu naďalej urobiť záver, že skutok, pre ktorý je sťažovateľ stíhaný, bol spáchaný a má znaky trestného činu a sú tu dôvody na podozrenie, že ho spáchal sťažovateľ, pričom v tomto štádiu konania postačuje dôvodné podozrenie, že sťažovateľ sa stíhaného skutku dopustil, nevyžaduje sa jednoznačné preukázanie viny. Z uvedeného pohľadu je aj naďalej splnený materiálny predpoklad pre rozhodnutie o väzbe.

9. Sťažovateľa usvedčujú spoluobvinení ██████ a ██████, pričom samotná skutočnosť, že sú užívatelmi drog, ich nediskvalifikuje. Krajský súd pritom prihliadol aj na závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, podľa ktorého neboli zistené také choroby alebo poruchy, ktoré by tieto výpovede z hľadiska zdravotného stavu diskvalifikovali. Na námietku sťažovateľa krajský súd uviedol, že uvedení svoje výpovede vykonali v postavení obvinených, a nie svedkov. Obdobne

zo znaleckého posudku z odvetvia toxikológie vyplýva, že sťažovateľ mal pervitín užiť, pričom znalkyňa vyvrátila jeho obranu, že išlo o následok užívania bežných liekov.

10. Obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti odôvodňuje predovšetkým osoba sťažovateľa, ktorý bol právoplatne odsúdený za iný skutok, pričom uložený trest odňatia slobody mu bol podmienene odložený, kde skúšobná doba plynie do 26. júla 2022. V tomto prípade sa sťažovateľ mal „*d'alšej závažnej trestnej činnosti - zločinu dopustiť počas plynutia skúšobnej doby pre iný zločin a ani plynutie skúšobnej doby ho nemalo odradiť od páchania d'alšej pomerne závažnej trestnej činnosti. Navyše z výpovede [REDAKOVANÉ] v procesnom postavení podozrivej zadržanej, ale aj v postavení obvinenej plynie, že obvinený [REDAKOVANÉ] mal byť užívateľom pervitínu 5 rokov, aj z tohto potom plynie obava z pokračovania v páchaní trestnej činnosti v súvislosti s užívaním omamných a psychotropných látok.*“.

11. Za uvedenej situácie, keď sťažovateľ „*mal užívať pervitín aj napriek tomu, že mu plynula skúšobná doba podmienene odsúdenia pre závažný trestný čin - zločin, mal zadovážiť a dať obvinenej [REDAKOVANÉ] pervitín v množstve najmenej 10- 14 dávok*“, vzhľadom na povahu a závažnosť trestného činu a na závažnosť uvedených väzobných dôvodov väzbu nemožno nahradiť miernejšími prostriedkami. Krajský súd neprijal písomný sľub sťažovateľa a záruku jeho sestry, keďže nepovažoval za reálne, aby dokázala ovplyvniť konanie sťažovateľa do tej miery, aby dokázala eliminovať páchanie trestnej činnosti, keď podľa výpovede [REDAKOVANÉ] sťažovateľ má byť dlhodobým užívateľom pervitínu. Krajský súd probačný dohľad v prípade sťažovateľa nepovažoval za efektívny, keďže mu „*bol odložený výkon trestu odňatia slobody s tým, že tento sa mal podrobiť dohľadu probačného a mediačného úradníka, napriek tomu sa mal dopúšťať závažnej trestnej činnosti.*“ Podľa krajského súdu použitie technického zariadenia na monitorovanie pohybu by sťažovateľovi nezabránilo v pokračovaní v trestnej činnosti, „*keďže tejto by sa mohol aj naďalej dopúšťať či už v mieste výkonu práce alebo cestou do práce.*“.

12. Z uvedených dôvodov krajský súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

14. Sťažovateľ poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, kde krajský súd odkazuje na emailové podanie z 21. júna 2019 z adresy [REDAKOVANÉ] o tom, že táto osoba mala ako užívateľka drog dostávať pervitín okrem iného aj od sťažovateľa mesačne 4 – 12 kubíkov, ktorý zároveň mal drogy dodávať ďalším 20 – 30 ľuďom. Sťažovateľ namieta procesné vady spočívajúce v tom, že jeho trestná vec pôvodne vedená pod inou spisovou značkou sa týkala skutkov, ku ktorým malo dôjsť v období od roku 2016 do 24. júla 2019. Uvedené však časovo nesúvisí so skutkom, ktorý sa mu kladie za vinu a ku ktorému malo dôjsť 3. júla 2020. Krajský súd teda vzal za dôležité skutočnosti, ktoré zostávajú v rovine indícií a ktoré „*nemajú so skutkom, ktorý sa mu kladie za vinu žiaden súvis, a to ani len rámcovo.*“ Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol skutočnosti, ktoré neboli predmetom dokazovania a ktoré s predmetnou trestnou vecou nesúvisia, týkajú sa iných osôb a iných skutkov.

15. V zmysle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) opodstatnenosť preventívnej väzby má vždy súvisieť s bezprostrednou hrozbou spáchania konkrétneho trestného činu, a nie so všeobecnou prevenciou kriminality. Indície o kontakte s osobami, ktorým bolo vznesené obvinenie pred drogovú trestnú činnosť, prípadne sú z nej podozrivé, nie je postačujúcim podkladom pre väzbu.

16. Krajský súd vzal ako podklad svojho rozhodovania aj úradné záznamy z operatívno-pátracej činnosti príslušníkov Policajného zboru z inej trestnej veci, resp. v predmetnej veci ešte pred začatím trestného stíhania. Tieto záznamy boli vyhotovené policajtmi a ich obsah nie je možné nijako verifikovať.

17. Sťažovateľ poukazuje na vykonané dôkazy, ktoré svedčia o jeho nevine:

- na plastovom vrecku, v ktorom bol pervitín a ktoré mal podať sťažovateľ spoluobvinenej, sa nenašli jeho biologické stopy;
- pri prehliadke osobného motorového vozidla sa u sťažovateľa nenašli žiadne drogy, tieto sa našli len u obvinených [REDACTED] a [REDACTED];
- z psychiatrického vyšetrenia vyplynulo, že [REDACTED] a [REDACTED] sú drogovovo závislé osoby, u sťažovateľa sa nezistila drogová závislosť;
- pri výpovediach spoluobvinených bolo potrebné prihliadnuť na ich motiváciu a tiež na schopnosť konať protiprávne, klamať a vypovedať účelovo, z ich procesného postavenia vyplýva snaha nepríťažovať si a zmierniť si vinu a trest;
- [REDACTED] šoféroval osobné motorové vozidlo pod vplyvom marihuany a u [REDACTED] sa v moči našiel rovnaký nález a tiež prítomnosť amfetamínu a metamfetamínu, uvedené skutočnosti spochybňujú dôveryhodnosť ich výpovedí;
- poukázal na rozpory vo výpovediach [REDACTED], podľa ktorej drogy zadovážil sťažovateľ v Demänovej, pričom ona s [REDACTED] pokračovali v ceste do Liptovského Mikuláša;
- obdobne menil výpoveď aj [REDACTED], ktorý tvrdil, že drogy zadovážil sťažovateľ a podal ich [REDACTED], ktorá [REDACTED] z vrečka odsypala;
- medzi výpoveďami spoluobvinených je rozpor, keďže [REDACTED] tvrdí, že sťažovateľ jej podal vrecko z boku pomedzi dvere a sedadlo, pričom [REDACTED] tvrdil, že vrecko podal sťažovateľ cez stredový panel vozidla;
- krajský súd neprihliadol na tieto námietky spochybňujúce vierohodnosť týchto výpovedí.

18. Krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ mal vedomosť o závislosti [REDACTED], bol s ňou v kamarátskom vzťahu a v deň skutku sa s ňou nachádzal dobrovoľne. Táto argumentácia krajského súdu nemôže obstať ako dôvod na trestné stíhanie a obvinenie.

19. Krajský súd tiež uviedol, že v neprospech sťažovateľa svedčí znalecký posudok, ktorý preukázal v krvi sťažovateľa stopy amfetamínu a metamfetamínu. Sťažovateľ nevie, prečo sa v jeho krvi tieto látky našli, on nie je užívateľom drog. V uvedený deň užil len lieky na bolesť – Paralen Grip a liek na tlmenie alergickej nádchy – Clarinase Repetabs. Podľa sťažovateľa táto skutočnosť nezakladá dôvod preventívnej väzby, keď aj sudca pre prípravné konanie uviedol, že sa mu nekladie za vinu užívanie drog, lebo to samo osebe nie je trestným činom.

20. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti krajský súd odôvodnil aj s odkazom na to, že sťažovateľ bol právoplatne odsúdený pre zločin nedovoleného ozbrojovania, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom. Podľa krajského súdu sa sťažovateľ dopustil ďalšej závažnej trestnej činnosti a ani plynutie skúšobnej doby ho neodradilo od jej spáchania. Odkázal aj na tvrdenie [REDAKOVANÉ], že sťažovateľ je užívateľom pervitínu päť rokov. Krajský súd odcitoval závery znalkyne z odboru psychiatrie, podľa ktorej u sťažovateľa nezistila látkovú závislosť, napriek tomu vychádzal z tvrdenia [REDAKOVANÉ]. Uvedené svedčí o tom, že krajský súd hodnotí jednotlivé dôkazy svojvoľne a odôvodňuje nimi zákonnosť väzby sťažovateľa.

21. V zmysle judikatúry ESĽP pri ďalšom trvaní väzby pôvodné dôvody väzby sú menej významné, pričom vnútroštátne súdy by mali vychádzať z ďalších relevantných a dostatočných dôvodov, aby ďalšie pozbavenie slobody bolo ospravedliteľné. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že za ďalšie dôvody trvania väzby krajský súd považoval osobu sťažovateľa, ktorý sa mal počas skúšobnej doby dopustiť ďalšieho trestného činu kvalifikovaného ako zločin.

22. Uvedená argumentácia podľa sťažovateľa predstavuje porušenie prezumpcie nevinoty, keď krajský súd pred právoplatným odsudzujúcim rozsudkom zaobchádza so sťažovateľom ako s odsúdeným.

23. Ak teda okresný súd a krajský súd zhodne konštatovali, že sťažovateľ „*svojím správaním počas skúšobnej doby, kedy sa mal dopustiť ďalšieho trestného činu, nedáva záruku, že po prepustení z väzby bude plniť súdom uložené povinnosti a obmedzenia, príp. iné záruky, ktorými by bolo možné nahradiť väzbu, tieto závery považuje sťažovateľ za predčasné a neopodstatnené.*“.

24. Sťažovateľ nemal k uvedenému skutku pri plynutí skúšobnej doby žiaden motív. Tvrdenia spoluobvinených považuje za klamstvo. Podľa sťažovateľa v jeho prípade neexistuje žiaden relevantný, dostatočný a zákonný dôvod na ďalšie trvanie väzby. Napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho práva na osobnú slobodu a princípu prezumpcie nevinoty.

25. K porušeniu čl. 13 ods. 4 ústavy sťažovateľ poukazuje na to, že došlo k bezdôvodnej kriminalizácii jeho osoby, a tým aj k protiústavnému zásahu do jeho cti a dobrej povesti. Uvedené ohrozuje jeho prácu všeobecného lekára, ktorú vykonáva vo vlastnej ambulancii v Poprade. Aj po prípadnom prepustení z väzby a oslobodení spod obžaloby bude musieť svoju reputáciu dlhodobo naprávať.

26. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ namieta spôsob, akým krajský súd odôvodnil právny záver o nemožnosti nahradiť väzbu miernejšími prostriedkami. Krajský súd v tomto smere nevykonal test proporcionality, ktorý by odôvodnil ďalšie trvanie zásahu do osobnej slobody a nemožnosť aplikovať miernejšie opatrenia. Krajský súd pri neprijatí záruky sestry sťažovateľa poukázal na nepravdivé tvrdenie [REDAKOVANÉ], že sťažovateľ je dlhodobým užívateľom pervitínu, hoci u neho nebola zistená látková závislosť. Krajský súd takto jednostranne vzal do úvahy len tvrdenie spoluobvinenej bez toho, aby zohľadnil aj dôkazy v prospech sťažovateľa. Týmto postupom nebola dodržaná ani požiadavka nezávislosti a nestrannosti súdov.

27. Sťažovateľ namieta od začatia trestného stíhania, že na jeho strane neexistuje zákonný dôvod preventívnej väzby – ani materiálny, ani formálny. Na väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku „*nestačí akási abstraktná potenciálna obava súdu, ale reálne existujúca hrozba, ktorá*

vyplýva najmä z výsledkov vyšetrovania skutku, ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu.“. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia pritom vyplýva, že hlavným dôvodom preventívnej väzby je jeho predchádzajúce právoplatné odsúdenie. Sťažovateľ pritom popiera spáchanie skutku a akúkoľvek motiváciu na jeho spáchanie, keďže ho mal spáchať v skúšobnej dobe a podľa vyjadrenia ■■■■■ bez odplaty. Ako všeobecný lekár obvinenej ■■■■■ sa túto snažil odhovoriť od užívania drog.

28. Nezákonnu väzbou vzniká sťažovateľovi nemajetková ujma týkajúca sa predovšetkým vykonávania jeho lekárskej praxe, ktorú v čase výkonu väzby musí zabezpečovať alternatívnym spôsobom. Jeho väzba je založená na výpovediach dvoch spoluobvinených, ktoré sú vyvrátené objektívnymi dôkazmi. Z týchto dôvodov sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

29. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru), práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), porušenie princípu prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 ústavy) a porušenie čl. 13 ods. 4 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu.

30. Sťažovateľ namieta, že nie sú a ani nikdy neboli dané zákonné dôvody na väzbu, konajúce súdy vyhodnotili dôkazy jednostranne a len tie, ktoré boli v jeho neprospech, vychádzali z výpovedí nedôveryhodných osôb. Krajský súd podľa sťažovateľa nedostatočne odôvodnil možnosť nahradenia väzby miernejšími prostriedkami.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, porušeniu čl. 50 ods. 2 ústavy a k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

31. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodovacia činnosť ESLP a tiež na judikatúru ústavného súdu (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07), podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Vychádzajúc z uvedeného, označené články ústavy a dohovoru sa na väzobné konanie nevzťahujú, pričom sú jednotlivé procesné záruky z označených článkov vyplývajúce inkorporované priamo do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na režim rozhodovania o väzbe.

32. Ústavný súd takto konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označenými článkami ústavy a dohovoru z dôvodu ich neaplikovateľnosti v predmetnej veci. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru a k porušeniu čl. 13 ods. 4 ústavy:

33. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

34. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05) vyplýva, že v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 ústavy) je obsiahnuté aj právo obvineného podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú (resp. primeranú dobu) alebo byť prepustený počas konania. V označených ustanoveniach ústavy sú obsiahnuté obdobné práva ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 227/03, III. ÚS 34/07, IV. ÚS 181/07, IV. ÚS 333/08, III. ÚS 54/2017, IV. ÚS 263/2018). Na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých jej podmienok, je aplikovateľný čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavnosť postupu a rozhodnutia súdu v takomto type konania (vrátane ústavnosti dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie o ďalšom trvaní väzby) skúma však ústavný súd aj z hľadiska garancií vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 dohovoru (I. ÚS 100/04, III. ÚS 220/04, IV. ÚS 181/07).

35. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08).

36. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup či správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktoré viedli k záveru o existencii zákonného dôvodu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03). Právomocou ústavného súdu je preskúmať zlučiteľnosť konkrétneho rozhodnutia väzobného súdu, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody (v tomto prípade ponechaný vo väzbe, pozn.), s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

37. Vychádzajúc z napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu a zo skutočností v nich uvedených, ústavný súd dospel k záveru, že konajúce súdy venovali

námietkam sťažovateľa náležitú pozornosť a vysporiadali sa s nimi. Ústavný súd právne závery krajského súdu v spojení s právnymi závermi okresného súdu nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

38. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa uvedené v ústavnej sťažnosti, možno konštatovať, že z celého súboru doteraz zistených rozhodujúcich skutkových okolností sťažovateľ vyberá tie skutočnosti, ktoré sú v jeho prospech. Tento postup je pochopiteľný, z pohľadu sťažovateľa logický a prípustný, ide o formu realizácie jeho práva na obhajobu v tomto štádiu trestného konania. Je však nevyhnutné dodať, že úlohou všeobecných súdov rozhodujúcich aj o väzbe je posúdiť všetky relevantné okolnosti veci, teda aj tie, ktoré svedčia v prospech obvineného a aj v jeho neprospech. Po preskúmaní predmetnej veci ústavný súd dospel k záveru, že konajúce súdy túto povinnosť realizovali, a to v ústavne akceptovateľnej kvalite.

39. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že v neprospech sťažovateľa vyznievajú predovšetkým výpovede spoluobvinených – [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí sú užívateľmi drog, avšak znalecké posudky neuviedli také poruchy zdravia, ktoré by činili v tomto štádiu konania ich výpovede nevierohodnými. Títo obvinení zotrvali na svojich výpovediach aj počas konfrontácie so sťažovateľom.

40. Krajský súd poukázal aj na nové dôkazy, ktoré zosilňujú dôvody väzby a ktoré pri rozhodovaní o vzatí do väzby neboli k dispozícii – najmä výpoveď [REDAKOVANÉ] a znalecký posudok z odvetvia toxikológie.

41. V neprospech sťažovateľa je analýza jeho biologického materiálu s pozitívnym nálezom amfetamínu a metamfetamínu, pričom znalkyňa z odboru toxikológie v doplnení znaleckého posudku vyvrátila obranu sťažovateľa a uviedla, že takýto nález je vylúčený po požití Paralenu Grip a Clarinase Repetabs. Krajský súd uviedol, že táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že sťažovateľ v rámci skúšobnej doby za predchádzajúce odsúdenie užil drogy. V tomto kontexte zohľadnil aj tvrdenie [REDAKOVANÉ], že sťažovateľ je dlhodobým užívateľom pervitínu. Pri konštatovaní dôvodov preventívnej väzby krajský súd primárne zohľadnil osobnosť sťažovateľa, ktorý už bol právoplatne odsúdený za iný skutok, okresný súd prihliadol aj na možnosť sťažovateľa z titulu jeho povolania všeobecného lekára ľahším spôsobom získať prístup k omamným a psychotropným látkam a k ich zneužitiu.

42. Za ústavne neakceptovateľný nemožno považovať poukaz krajského súdu na inú trestnú vec a na súvisiace úradné záznamy, v ktorej sú obvinené iné osoby ([REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), pričom v tejto veci je uvedená indícia (tvrdenie), že sťažovateľ mal údajne dodávať drogy špecifikovanej osobe ([REDAKOVANÉ]) a iným bližšie nešpecifikovaným osobám. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd túto skutočnosť považoval za potrebné uviesť, pričom následne pri odôvodňovaní zákonnosti ďalšieho trvania väzby túto skutočnosť nijako výslovne nehodnotil a ani nezohľadnil, keď poukazoval na iné dôkazné prostriedky, z ktorých vyvodil svoje právne závery. Takýto postup preto bez ďalšieho nemožno považovať za ústavne neakceptovateľný.

43. Nemožno akceptovať ani námietky sťažovateľa, že konajúce súdy neodôvodnili nemožnosť nahradiť väzbu miernejšími prostriedkami. Krajský súd na s. 11 napadnutého uznesenia odôvodnil svoje rozhodnutie osobitne vo vzťahu k záruke dôveryhodnej osoby (sestry sťažovateľa), dohľadu probačného a mediáčného úradníka a monitorovaniu pohybu sťažovateľa technickými

prostriedkami. Odôvodnenie napadnutého uznesenia v tomto smere ústavný súd považuje za dostatočné, zrozumiteľné, pričom právne závery krajského súdu nie sú arbitrárne.

44. K namietanému porušeniu čl. 13 ods. 4 ústavy napadnutým uznesením je potrebné uviesť, že označený článok ústavy neupravuje základné právo a slobodu, ktorých ochrany by bolo možné domáhať sa samostatne v konaní podľa čl. 127 ústavy.

45. Ústavný súd v tomto kontexte podotýka, že ústava nepredpokladá prieskum ústavných princípov a zásad podľa tých článkov ústavy v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorých obsahom nie sú základné ľudské práva a slobody, a preto nie sú priamo aplikovateľné v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

46. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

47. K návrhu sťažovateľa, aby ho ústavný súd prepustil na slobodu a uložil mu povinnosť podrobiť sa dohľadu probačného a mediačného úradníka, prijal písomný sľub sťažovateľa a záruku dôveryhodnej osoby, ústavný súd dodáva, že o nahradení väzby miernejšími prostriedkami by ústavný súd nemal právomoc rozhodovať ani v prípade vyhovenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa, o to menej v situácii, keď ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2021

Libor Duľa
predseda senátu